

Els experts apel·len a la militància i alerten de la davallada del català com a llengua d'identificació

Tortosa David Benito

L'ús del català continua reculant arreu de Catalunya any rere any. L'Enquesta d'usos lingüístics de la població, elaborada per l'Idescat, ha situat històricament les Terres de l'Ebre com el territori on el català es parla més de manera habitual. Tanmateix, l'evolució de les últimes dos dècades reflecteix una davallada sostinguda que evidencia la situació de vulnerabilitat en què es troba la llengua.

Segons les dades del 2023, el 66,8 % de la població de 15 anys o més a l'Ebre té el català com a llengua habitual exclusiva, el percentatge més elevat del conjunt del país. L'any 2003, però, esta xifra s'enfilava fins al 84,9 %, és a dir, divuit punts més que en l'actualitat. La reculada és significativa i mostra un canvi profund en els usos lingüístics al territori. Tot i això, atenent la competència lingüística, el 87,6 % dels ebrencs assegura que saben parlar català, un indicador que continua situant la regió en la franja alta pel que fa al coneixement de la llengua.

L'enquesta també posa el focus en la transmissió intergeneracional i constata un descens rellevant. Actualment, el 57,7 % de la població afirma que el català és la seua única llengua inicial, és a dir, la primera llengua apresada a casa. Esta proporció ha disminuït 10 punts en només cinc anys. Malgrat esta davallada, les Terres de l'Ebre continuen sent l'únic àmbit del país on el català com a llengua d'origen supera encara el llindar del 50 %.

Totes estes dades se van analitzar el dijous 19 de febrer al programa *El Mirador* de Canal TE, que va dedicar un espai monogràfic a la situació del català. El format de tertúlia va comptar amb la participació del filòleg i professor Carles Castellà, el filòsof i estudiós de sociolingüística Jordi Martí, la presidenta d'Òmnium Cultural a les Terres de l'Ebre Dolors Róo i Miquel Àngel Pradilla, un dels impulsors del Pacte Nacional per la Llengua.

Pradilla va advertir que un dels

“L'única llengua oficial dels Països Catalans hauria de ser el català”

Jordi Martí
ESTUDIÓS DE
SOCIOLINGÜÍSTICA

“És important la creació de regidories de català per a trencar sostres”

Dolors Róo
PRESIDENTA D'ÒMNIUM
TERRES DE L'EBRE

“El Pacte Nacional per la Llengua no ha tingut prou unitat política”

M.A. Pradilla
CATEDRÀTIC DE
SOCIOLINGÜÍSTICA

“El català és el primer producte de quilòmetre zero que hem de preservar”

Carles Castellà
FILÒLEG

indicadors més preocupants és el de la llengua d'identificació. Segons els resultats del 2023, el 56,3 % dels ebrencs s'identifica amb el català. En canvi, el 2008 esta xifra era del 71,6 %. **“Això és el que més em preocupa: una cosa és la llengua que t'han transmès els teus pares i l'altra és amb quina llengua t'acabes identificant. Aquí la patacada ha sigut molt important”**, va assenyalar. L'expert atribueix part d'esta evolució a l'alteració demolingüística de la darrera dècada, marcada per l'arribada de població amb el castellà com a llengua inicial.

Amb tot, Dolors Róo va insistir

que no es pot atribuir la davallada exclusivament a la migració. **“Hem de ser els primers a fer autocrítica i analitzar per què persones nascudes aquí no s'identifiquen amb el català o no en fan un ús habitual”**, va remarcar, apel·lant també a la responsabilitat col·lectiva i institucional.

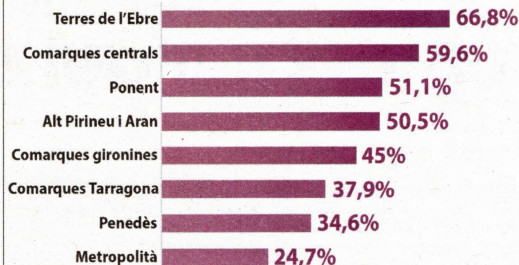
El debat va abordar igualment la qüestió del bilingüisme. Jordi Martí va defensar que **“el bilingüisme social no existix; és una característica individual. Les societats funcionen amb una sola llengua de referència i, quan conviuen dos llengües en desigualtat, se produeix un procés de substitució lingüística”**. En este sentit, reclama que el català recupere centralitat i presència efectiva en tots els àmbits.

La llengua d'identificació i l'ús social del català, segons els participants, també passen per una certa *militància lingüística*. Carles Castellà ho expressava de la següent manera: **“Igual que volem mantindre els nostres productes ebrencs de proximitat, hem de voler mantindre la nostra llengua, que és el primer producte de quilòmetre zero”**.

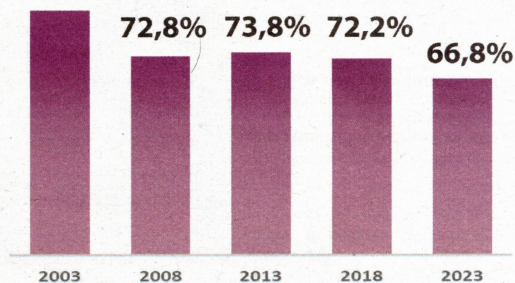
MÉS DIFÍCIL ALS COMERÇOS

Durant el programa també es van fer públics els resultats d'una enquesta impulsada a través de les xarxes socials de Canal TE sobre els espais on costa més mantindre el català. El 41 % dels participants va assenyalar les botigues i comerços com a l'àmbit amb més dificultats per a expressar-se habitualment en català. Un 30 % apuntava les xarxes socials, on el consum majoritari de continguts en castellà condiciona els usos. Un 25 % indicava problemes en els tràmits administratius, mentre que un 4 % assegurava que havien tingut dificultats per a mantindre la llengua a la faena. Un conjunt de dades que, segons els experts, evidencien que el repte principal ja no és només el coneixement, sinó sobre tot l'ús efectiu i la identificació amb la llengua.

Percentatge de població que fa servir el català com a llengua habitual per territoris (2023)

Evolució del percentatge de població que fa servir el català com a llengua habitual a les Terres de l'Ebre

Las Historias Gourmet de LA FABRICA DE SOLFA

JORNADAS DE LA TRUFA
DEL 16 DE ENERO AL 15 DE MARZO 2026

Las Historias Gourmet de LA FABRICA DE SOLFA

Menú de la Trufa
Del 16 de Enero al 15 de Marzo

Aperitivo de trufa

Huevo roto trufado
a baja temperatura sobre patata y salteado con setas y jamón D.O.P. Teruel

Canelón de rostit
de carne y bechamel trufada

Lingote de rape
al pil pil de tuber melanosporum

Carrillera Duroc del Matarraña
sobre pure de zanahoria y salsa de trufa

Perfecto
de trufa negra del Matarraña

Arroz con leche trufada
y cristales dulces de tuber

65€
Agua, pan y calés incluidos

Horario de Restaurante
13:30h a 15:30h y de 20:30h a 22:00h

1 90€
Gala Inesgotable

Hotel Restaurante La Fábrica de Solfa
Arrabal del Puente, 16 - Becerre / Beseit - Teruel
978 830 756 - info@fabricadesolfat.com
www.fabricadesolfat.com